

tenim VALO traduït pel romànic mur. mentre que ací la influència del romànic es redueix a la // manlleuada dels infinits NLL en *Vall-*.

Com ho proven els cast. *Andévalo* o *Arévalo*, el cèlt. VALO podia aplicar-se a recintes extensos, certament més encara que *Vallverdú*. I si *Verdònic* és prop del nucli de celtismes toponímics de la conca de Tremp, aquí també tenim més o menys a la vora *Reus*, *Ardenya*, *Riudabella* i algun altre, on ens afloren altres venes probables o segures d'aquest substrat.

Verdònic i *Vallverdú* són, doncs, un bon corol·lari de l'etimologia cèltica de *Verdú*. Un altre fou *Valerna*, que interessa majorment per la seva situació prop de *Verdú*. En un doc. de 1274, l'abat de Poblet dona a poblar unes terres ermes a un habitant de Bellpuig «in castro et terminis de *Valerna* et de quadra de Mongay et de terminis de *Verdú*» (Font Rius, *C.d.* I, § 325, p. 486.7) Consta que *Verdú* va dependre durant alguns segles del monestir de Poblet (veg. Font. ib., 699-70). La formació és clarament cèltica: -UALO- 'partió, fossat' (ky. *gwawl*), amb el sufix -ERNO- ben conegut i productiu en les llengües cèltiques: recordem *Ugernum* (cf. *Ogern* supra), *Tigerno* (cf. s.v. *Ter*), *Covernna*, *Dravernna* (Holder), i els articles *galerna* i *moixernó* del *DECat.*; Holder documenta encara en l'Antiguitat altres derivats de VALO- (*Valara*, *Valarius*), i altres n'he demostrat en la toponímia (*Arévalo*, *Andévolá*, *Valabriga* / *Vall-llobrega*).²

¹ També 'recinte, clos': ky. *gwawl* 'murus, vallum', bret. *gwal*, irl. ant. *fal* 'zaun, gehege' (clos, tanca'); d'on els NLL ANDÉVALON > cast. *Andévalo* (comarca i serra d'Andalusia) i ARÉVALON, d'on *Arévalo* població fortificada prop de Numància i la coneguda ciutat de la prov. Salamanca etc., com vaig demostrar en *Top. Hesp.* I, 77-82; i d'ací el derivat cèlt. VALISIA > it. *valigia* 'farcell, maleta' (> fr. *valise*, cast. *valija*, *DECH* s.v. i *DECat.* IX, 26).— ² V. cites, art. *Valerna*, (justament prop de *Verdú*) supra, i notes sobre *valija* i *Arévalo* (*DECH*, *Top. Hesp.*).

VERDUC, VERDUC, Verduco

Font de *Verdugch*, en un doc. de Rialb, a. 1526 (mig en ll., II de la col·le., de Joan Lluís). *Verduco*, NP de Rialb, 1518 (*Spill de Cbò*. f. 107v^a). Deu venir del cat. dial. i cast. ant. *verdugo* 'vara' (*DECH* V, 783a25, b53). A La Menera figura *Foun del Bardouc*, en el Cadastre de 1830 (XXIV, 56.21), i encara que en l'enq. d'aquest poble del Vallespir em digueren *fon del bərdú* (prop de La Sadella: 61.23), m'inclino a donar més fe a la variant *Verduc*, perquè també és font la del *Verduc* del Pallars i el nom de 'vimet' escau a les fonts amb llur muixal, cf. *Fonte Vergazo*

te. Acumuer, prop de Jaca (FONTEM VIRGACEUM).

VERDUM

Font dels *Verdums* (a Ibi) i altres llocs menors: del nom del moixó *verdum*: *DECat.* IX, 155a43ss.

Verduna, V. *Verdú*

VEREDA

Nom genèric d'una mena de carrerada de bestiar, en la zona valenciana central (*DECat.* IX, 145b35ss.), també concretat en alguns NLL: *Vereda del Vall*, *Vereda d'Aragon*. Resulta del ll. *vereda* 'camí de posta' i en definitiva, del celtisme llatí VEREDUS 'cavall de posta al servei públic'.

Vergafeta, V. *La Freita Vergafoll* (= *Bergafoll*), V. *Palafolls Vergara*, V. *Ve-*

VERGELLA

En un doc. de 958 (*Cat. Car.* II, 98.4) figura *Vergellia*, *Vercellia* en el Fenolledès (*Foneliense*) com límit de l'alou de Santa Creu; no sé de cap Santa Creu (o S. Croix) en el Fenolledès ni a l'Aude; es pot referir a Santa Creu, que Ponsich (*Top.* 102) situa en el te. de Conat, confins de Rià, amb cita d'un doc. del 864, encara que des d'aquests pobles hi ha 9 k. fins al límit amb El Fenolledès. Hi ha un poble *Verzeille* a l'Aude, 10 k. S. de Carcassona, però deu ser un homònim perquè és 50 k. lluny del límit amb el cat. i el Fen.; de tota manera, etim. clara = *vergella* ('branca tendra, vareta de caçar ocells') VIRGELLA (dim. de VIRGA: *DECat.* IX, 162a13-52).

VERGER

«Hort amb varietat de flors i arbres fruiters», del llatí VIRIDARIUM: *DECat.* IX, 154b21-155a5.

El Verger, poble i municipi del Mq. de Dénia, situat al delta del Girona, dominat per la serra de Segària. Martí Gadea escriu *Alverger* (*Terra del Xè* I, 29; 39).

PRON. MOD.: *veržer*, oït a Teulada per Giner (1935).

DOC. ANT. 1421: *Virger* (en llatí) (*BSCC* XVII, 170); *Verger* (*ibidem*, 171).

Tollets de Verger a la Vall d'Ebo (XXXIV, 142.7). *Sengles es Verger* a Deià (XI, 189.8), Santa Eugènia de Mallorca (XI, 93.19; Mapa Masc. 18G5), Alaró (XI, 24.20; Masc. 9F7 i Mapa del Cardenal Despuig) i a